

Bruxelles, 30.1.2026
COM(2026) 46 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Raportul anual pentru 2026 privind piața unică și competitivitatea

{SWD(2026) 30 final}

Introducere

Competitivitatea Europei se confruntă cu provocări fără precedent, într-un context geopolitic volatil. Industria UE este supusă unei presiuni din ce în ce mai mari, deoarece supracapacitățile țărilor terțe sunt direcționate către UE, monedele internaționale importante se depreciază, iar comerțul internațional bazat pe norme se confruntă cu provocări. Aplicarea sistemică și strategică a unor tarife majorate, controlul exporturilor și utilizarea dependențelor ca armă de către principalii actori mondiali evidențiază necesitatea de a consolida reziliența lanțurilor de aprovizionare ale UE.

Piața unică este cel mai important atu al nostru pentru contracararea presiunii externe și a sosit momentul să îi valorificăm punctele forte. Aceasta acționează ca piață internă pentru întreprinderile noastre, ca rampă de lansare la scară largă și ca bază pentru promovarea interesului european. Piața unică oferă un mediu de afaceri stabil, cu instituții puternice și un angajament deplin față de statul de drept. Cu toate acestea, există în continuare bariere semnificative în cadrul pieței unice, în special la nivel național. Ca urmare a presiunii externe și a barierelor interne, baza industrială a Europei se erodează, conducând la pierderea de locuri de muncă în industria prelucrătoare și la închiderea unor fabrici. Este imperios necesar să se acționeze în mod eficace atât la nivel național, cât și la nivelul UE.

Prezentul raport anual privind piața unică și competitivitatea face un bilanț al funcționării pieței unice și al competitivității UE. Accentul se pune pe principalii factori determinanți ai competitivității Europei din perspectiva a patru piloni, cu o atenție deosebită pentru piața unică și urmărirea progreselor înregistrate în punerea în aplicare a Strategiei privind piața unică. Prezentul raport evaluează blocajele în materie de competitivitate și progresele înregistrate în abordarea acestora, utilizând 29 de indicatori-cheie de performanță (ICP). El include, de asemenea, prima agendă anuală de asigurare a respectării normelor privind piața unică, care stabilește măsuri pentru abordarea cu fermitate a barierelor naționale.

De la începutul acestui mandat, Comisia a plasat competitivitatea în centrul acțiunilor sale. Busola pentru competitivitate, prezentată în ianuarie 2025, a fost prima inițiativă majoră a acestui mandat al Comisiei. Ea a stabilit o cale prin care Europa să își recâștige competitivitatea și să își asigure o prosperitate durabilă. Deși inițiativa a transmis un semnal clar, măsurile de sporire a competitivității au nevoie de timp pentru obținerea unor rezultate tangibile. Acest lucru se reflectă, de asemenea, în analiza raportului și în indicatorii săi cheie de performanță care măsoară evoluțiile anuale. Din cei 29 de indicatori-cheie de performanță, 6 arată o îmbunătățire clară, 6 arată o deteriorare clară în comparație cu anul trecut, 15 rămân în linii mari neschimbați, iar pentru 2 dintre ei nu există încă o a doua analiză pentru a evalua tendința. Integrarea pe piața unică a atins o valoare de platou (ICP 2), iar cei mai relevanți ICP din punctul de vedere al barierelor prezintă progrese limitate. În același timp, eforturile UE de reducere a sarcinilor administrative pentru întreprinderi și administrații încep să dea roade (ICP 3). Cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare rămân sub obiectivul de 3 % din PIB (ICP 12) și sunt prea scăzute pentru a elimina decalajul în materie de inovare. Investițiile private au scăzut (ICP 18), în timp ce investițiile cu capital de risc rămân sub nivelul din țările comparabile (ICP 20). Dezvoltarea energiei din surse regenerabile continuă (ICP 24 și 25) și acest lucru începe să determine scăderea prețurilor în unele sectoare, deși nivelul general al prețurilor la energie rămâne ridicat (ICP 22). UE își menține o poziție puternică în comerțul internațional în contextul unei concurențe

mondiale acerbe (ICP 27), dar dependențele strategice rămân ridicate (ICP 29).

Prezentul raport are la bază mai multe documente justificative. Anexa 1 oferă o imagine de ansamblu a tendințelor pe termen lung ale ICP care stau la baza analizei. Anexa 2 oferă informații actualizate cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a acțiunilor de politică din cadrul Busolei pentru competitivitate a Comisiei, al Pactului pentru o industrie curată și al Strategiei privind piața unică. Pentru a plasa competitivitatea europeană în contextul internațional, anexa 3 oferă o imagine de ansamblu a măsurilor de reziliență adoptate de anumiți actori mondiali. În plus, ediția din 2026 a Tabloului de bord online privind piața unică și competitivitatea evaluează performanțele diferitelor domenii de politică privind piața unică și monitorizează performanțele țărilor în punerea în aplicare a celor patru libertăți. Alături de prezentul raport, este publicat și raportul anual al Grupului operativ pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică (SMET). SMET a identificat și elaborat strategii de abordare a celor mai dăunătoare zece bariere prezentate în Strategia privind piața unică, defalcându-le pe provocări specifice și planificând acțiuni pentru a le aborda în mod eficace.

SECȚIUNEA 1 – O piață unică funcțională

Barierelor persistente la nivel național și european frânează piața unică, împiedicând valorificarea potențialului economic. Productivitatea muncii, măsurată ca PIB pe oră lucrată în termeni ajustați în funcție de puterea de cumpărare, este una dintre cele mai ridicate din lume, reflectând competitivitatea și prosperitatea europeană. Cu toate acestea, există un decalaj de aproximativ 20 % în comparație cu SUA (ICP 1), în principal din cauza faptului că Europa a rămas în urmă în ceea ce privește producția și adoptarea tehnologiilor digitale¹. Tendințele recente riscă să adâncească acest decalaj. Piața unică a mărit PIB-ul UE cu 3-4 % anual² și a creat peste 3,5 milioane de locuri de muncă. Continuarea integrării a atins o valoare de platou (ICP 2), comerțul cu mărfuri în cadrul pieței unice fiind, în linii mari, stabil în ultimii ani și scăzând în 2024 comparativ cu 2023³, în timp ce comerțul cu servicii s-a aflat în continuare în creștere, însă într-un ritm lent.

ICP	Ceea ce măsoară	Cele mai recente valori la nivelul UE
ICP 1: Productivitatea muncii	PIB-ul pe oră lucrată în termeni de paritate a puterii de cumpărare (PPC).	La 78,5 % din nivelurile din SUA (2024) La 78,0 % din nivelurile din SUA (2023)
ICP 2: Integrarea pe piața unică	Ponderea din PIB-ul UE reprezentată de comerțul dintre statele membre ale UE.	22,0 % pentru bunuri (2024) 23,5 % pentru bunuri (2023) 7,9 % pentru servicii (2024) 7,7 % pentru servicii (2023)
ICP 3: Simplificarea normelor UE	Economiile administrative anuale preconizate ca urmare a propunerilor de pachete omnibus de simplificare adoptate de Comisie și a altor inițiative.	15 miliarde EUR (2025)

¹ Raportul Draghi: [Raportul Draghi privind competitivitatea UE](#).

² Lionel Fontagné, Yoto V. Yotov, *Reassessing the Impact of the Single Market and Its Ability to Help Build Strategic Autonomy* (Reevaluarea impactului pieței unice și a capacității acesteia de a contribui la construirea autonomiei strategice), Single Market Economics Papers, iunie 2024. Studii precum *J. in 't Veld, Quantifying the Economic Effects of the Single Market in a Structural Macromodel* (Cuantificarea efectelor economice ale pieței unice într-un macromodel structural), din februarie 2019, estimează existența unor efecte mult mai mari.

³ Fluctuațiile din ultimii ani pot fi atribuite în mare parte fluctuațiilor prețurilor la energie.

ICP 4: Deficitul de conformitate	Ponderea directivelor UE transpuse referitoare la piața unică în cazul cărora au fost inițiate acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor pentru transpunere corectă. Țintă ≤ 0,5 %.	1,1 % (2025) 0,9 % (2024)
ICP 5: Ușurința conformării la norme	Răspunsurile la întrebarea din sondaj: „... cât de ușor le este întreprinderilor să respecte reglementările guvernamentale și cerințele administrative ⁴ ?”	3,89 din 7 (2025) 3,66 din 7 (2024)
ICP 6: Recunoașterea calificărilor profesionale	Ratele pozitive de recunoaștere ca % (media UE) din totalul cererilor primite.	82,2 % (2023) 77,3 % (2022)
ICP 7: Durata procedurilor de standardizare	Durata medie (în ani) a etapei de elaborare a standardelor.	4,0 (2024) 3,2 (2023)
ICP 8: Rata de utilizare circulară a materialelor	Ponderea materialelor recuperate și reintroduse în economie. Țintă = 24 % în 2030.	12,2 % (2024) 12,1 % (2023)
ICP 9: Monitorizarea conformității produselor	Numărul median de anchete privind produsele la un milion de locuitori în statele membre ale UE ⁵ .	102 (2024) 82 (2023)
ICP 10: Restricționarea comerțului cu servicii	Caracterul restrictiv al reglementării în anumite sectoare ale serviciilor ⁶ .	4,2 % (2024) 4,2 % (2023)
ICP 11: Digitalizarea procedurilor privind piața unică	Ponderea procedurilor administrative relevante pentru piața unică disponibile integral online pentru utilizatorii transfrontalieri.	20,6 % (2024)

Legendă pentru tabelele ICP:	Îmbunătățire de la an la an	Stabil	Înrăutățire de la an la an	O singură analiză
-------------------------------------	-----------------------------	--------	----------------------------	-------------------

Eliminarea celor mai dăunătoare bariere de pe piața unică este esențială pentru a permite o ulterioară creștere în întreaga UE. Deși există diferențe considerabile între studiile⁷ care estimează dimensiunea barierelor de pe piața unică, dovezile arată în mod constant că acestea rămân extrem de dăunătoare pentru rezultatele economice. Eliminarea în continuare a barierelor naționale din calea comerțului transfrontalier cu mărfuri ar putea duce la creșterea nivelului de bunăstare cu aproximativ 1,3 %⁸. Strategia privind piața unică⁹ a identificat cele mai dăunătoare zece bariere ca fiind obstacolele cele mai presante¹⁰, care necesită acțiuni atât la nivelul UE, cât și la nivel național (a se vedea caseta 1). În consecință, dintre cei 11 ICP din prezentul raport care măsoară aspecte legate de piața unică, opt se referă la cele mai dăunătoare zece bariere, în timp ce procedurile împovărătoare pentru detașarea lucrătorilor și constrângerile teritoriale în materie de aprovizionare nu sunt acoperite. Prin urmare, în această secțiune sunt discutate progresele înregistrate în ceea ce privește cele mai dăunătoare zece bariere și apoi sunt abordate digitalizarea și IMM-urile de pe piața unică.

CASETA 1: CALEA CĂTRE ELIMINAREA CELOR MAI DĂUNĂTOARE ZECE BARIERE LA NIVEL NAȚIONAL

Strategia privind piața unică a identificat cele mai serioase obstacole care afectează piața unică, așa-numitele „cele mai dăunătoare zece bariere”. Comisia a efectuat o analiză pentru

⁴ Valori ale indicelui de la 1 până la 7, valorile mai mari indicând o mai mare ușurință în desfășurarea activității economice.

⁵ Măsurarea anchetelor privind produsele efectuate de autoritățile de supraveghere a pieței, care sunt notificate în ICSMS.

⁶ [Indicatorul OCDE privind restricționarea comerțului cu servicii, care arată ponderea restricțiilor catalogate privind comerțul cu servicii prezente în anumite sectoare.](#)

⁷ FMI, „Scaling Up the Single Market to Boost Productivity” (Extinderea pieței unice pentru a stimula productivitatea) (2024), sau [Head and Mayer, „No, the EU does not impose a 45 % tariff on itself” \(Nu, UE nu își impune un tarif de 45 %\) \(2025\).](#)

⁸ Roberto Bernasconi, Naïm Cordemans, Vanessa Gunnella, Giacomo Pongetti, Lucia Quaglietti, [What is the untapped potential of the EU Single Market? \(Care este potențialul încă nevalorificat al pieței unice a UE?\)](#), publicat în Buletinul economic al BCE, numărul 8/2025.

⁹ COM(2025) 500.

¹⁰ Acestea sunt: procesele complicate de înființare și funcționare a întreprinderilor, normele armonizate depășite privind produsele și lipsa de conformitate a produselor, constrângerile teritoriale în materie de aprovizionare, întârzierile mari în stabilirea standardelor, care afectează inovarea și competitivitatea, normele fragmentate privind ambalarea, etichetarea și deșeurile, reglementările naționale restrictive și divergente în materie de servicii, procedurile anevoioase privind detașarea temporară a lucrătorilor, recunoașterea calificărilor profesionale, neasumarea responsabilității de către statele membre în ceea ce privește piața unică, precum și normele UE excesiv de complexe.

a defalca cele mai dăunătoare zece bariere într-o listă mai detaliată de probleme prioritare și a început să discute cu statele membre modul în care aceste probleme se materializează la nivel național. Scopul acestui exercițiu este de a obține o situație actuală reciproc agreată cu privire la acțiunile statelor membre în legătură cu fiecare dintre aspectele menționate. Prezentarea generală va oferi o bază de acțiune pentru eliminarea barierelor identificate la nivel național. Procesul de lucru privind barierele a fost aprobat de Consiliul Competitivitate, iar implementarea sa concretă va fi lansată în 2026.

Din cauza fragmentării normelor naționale, înființarea și funcționarea întreprinderilor în întreaga UE continuă să fie dificil de realizat și costisitoare, fără progrese până în prezent.

Percepția privind ușurința respectării reglementărilor a fost, în linii mari, stabilă în UE în ultimii ani (ICP 5), ceea ce arată, de asemenea, că stabilirea unei prezențe permanente într-un alt stat membru rămâne împovăraătoare, în special deoarece întreprinderile trebuie să evalueze și să respecte dreptul național aplicabil societăților comerciale în fiecare stat membru.

Performanțele în supravegherea pieței UE sunt încă insuficiente. Acest lucru este ilustrat de faptul că, deși numărul anchetelor își continuă creșterea lentă, autoritățile naționale notifică faptul că numai 102 colete sunt verificate la un milion de locuitori (ICP 9). În paralel, creșterea exponențială a importurilor asociate comerțului electronic, care a ajuns la 4,6 miliarde de colete cu valoare mică în 2024, exercită presiuni asupra autorităților vamale și de supraveghere a pieței, reprezentând o provocare majoră pentru verificarea conformității și a siguranței, amplificată de performanțele inegale ale controalelor naționale și de cooperarea inefficientă dintre autorități¹¹. Acest lucru creează condiții de concurență inechitabile pentru întreprinderile din UE care respectă normele. La un nivel mai general, cadrul legislativ al UE privind produsele care reglementează produsele armonizate, cunoscut sub denumirea de noul cadru legislativ (NCL)¹², constituie un atu major al pieței unice, însă lipsesc controalele și sunt necesare îmbunătățiri în abordarea evoluțiilor pieței, a digitalizării și a circularității.

Piața unică pentru bunuri este îngreunată și mai mult de constrângerile teritoriale în materie de aprovizionare. Acestea sunt impuse de unii producători de bunuri de consum de marcă și împiedică comercianții cu amănuntul și angrosiștii să cumpere produse într-un stat membru și să le revândă în alt stat membru, afectând activitățile comerciale transfrontaliere în detrimentul consumatorilor.

În ultimul deceniu, durata medie necesară pentru stabilirea unui nou standard industrial a crescut. Ea este în prezent de patru ani (ICP 7), această încetinire datorându-se parțial metodelor de lucru învechite și subutilizării tehnologiilor digitale. Prin urmare, standardizarea nu răspunde nevoilor pieței și nevoilor legislative, în special în ceea ce privește noile tehnologii, fapt ce afectează competitivitatea industriei UE.

În domeniul ambalării, etichetării și deșeurilor, piața unică rămâne fragmentată, conducând la progrese lente în direcția circularității. Cerințele naționale de etichetare, inclusiv cele legate de sortarea deșeurilor, impun întreprinderilor să reeticheteze produsele sau să adapteze conținutul digital, creând diviziuni pe piața unică. Fragmentarea pieței unice a deșeurilor contravine circularității, rata de reutilizare circulară a materialelor crescând foarte lent

¹¹ Raportul DG GROW-DG TAXUD privind conformitatea produselor, care evidențiază nivelul inegal al controalelor la frontieră.
[Report on controls on products entering the EU market with regard to product compliance in 2024](#) (Raport privind controalele asupra produselor care intră pe piața UE în ceea ce privește conformitatea produselor în 2024) – Oficiul pentru Publicații al UE.

¹² [Noul cadru legislativ – Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri](#).

la 12 %, cu mult sub obiectivul de 24 % stabilit pentru 2030 (ICP 8).

Reglementarea piețelor de servicii este în continuare complexă și inconsecventă, înregistrându-se puține progrese în ultimii ani. Reglementarea serviciilor poate fi justificată de obiective legitime de interes general, dar, în practică, există un nivel ridicat de diversitate a restricțiilor, iar unele servicii sunt reglementate numai într-unul sau în câteva state membre, ceea ce arată că există un potențial semnificativ de reducere a sarcinii de reglementare. În pofida eforturilor de eliminare a restricțiilor, nivelul de restricționare a serviciilor a rămas stabil în ultimii ani (ICP 10) și merită o nouă relansare a eforturilor la nivel politic.

Detașarea temporară a lucrătorilor este o parte integrantă a libertății de a presta servicii, dar ea rămâne în continuare prea împovărătoare pentru întreprinderi. Legislația UE permite statelor membre să impună obligații administrative de declarare a lucrătorilor detașați, atunci când acest lucru este justificat și proporționat. Se desprinde astfel necesitatea de a asigura condiții de concurență echitabile și de a proteja drepturile lucrătorilor, în special în sectoare de risc, cum ar fi construcțiile și agricultura. Cu toate acestea, procedurile de declarare sunt adesea complexe, deși nu toate situațiile lucrătorilor detașați (de exemplu, specialiștii calificați) prezintă aceleași riscuri. Sunt necesare eforturi sporite din partea statelor membre pentru a pune în aplicare cele mai bune practici identificate în cadrul Grupului operativ pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică, care țin în cea mai mare parte de marja de apreciere în materie de reglementare acordată statelor membre, pentru a reduce barierele administrative în acest domeniu¹³. Serviciile Comisiei, împreună cu Autoritatea Europeană a Muncii (ELA), lucrează la elaborarea unui ICP pentru ediția de anul viitor a prezentului raport referitor la detașarea lucrătorilor.

Procedurile lungi și împovărătoare de recunoaștere a competențelor și calificărilor îi pot împiedica pe cetățenii UE să își exercite profesia în alte state membre. Reglementarea excesiv de strictă și procedurile împovărătoare de recunoaștere creează bariere la intrare și reduc mobilitatea pe piața muncii, contribuind astfel la necorelarea competențelor și la deficitul de forță de muncă atât la nivel național, cât și la nivelul UE. În pofida unei îmbunătățiri în 2023, rata deciziilor de recunoaștere pozitive a rămas, în mare măsură, neschimbată în ultimii cinci ani (ICP 6). În plus, procedurile de recunoaștere se bazează încă adesea pe documente pe suport de hârtie și ar putea fi accelerate în mod semnificativ de digitalizarea completă.

Comisia își intensifică eforturile de remediere a deficitului de conformitate, măsurând ponderea directivelor privind piața unică transpuse incorrect, care rămâne prea ridicată. Este esențial ca statele membre să își asume pe deplin responsabilitatea pentru piața unică. Deficitul de conformitate a crescut la 1,1 % în 2025, rămânând cu mult peste obiectivul de 0,5 % (ICP 4), cu diferențe mari între statele membre. Fragmentarea în materie de reglementare afectează în mod semnificativ întreprinderile și gospodăriile. O cultură solidă a conformității este necesară în cadrul pieței unice și este esențială pentru a se asigura că instrumentele preventive, în special Directiva privind transparența pieței unice, Directiva privind serviciile și Directiva privind testul de proporționalitate, își pot produce pe deplin efectele. Eliminarea barierelor este inutilă atunci când creăm în mod constant altele noi. Pentru a stimula eficacitatea acțiunilor în justiție acolo unde barierele persistă, Comisia stabilește pentru prima dată o agendă anuală de asigurare a respectării normelor privind piața unică (a se vedea caseta 2). Deși barierele de pe piața unică rezultă în mare parte din cerințele de reglementare și administrative stabilite la nivel național, diferențele în ceea ce privește aplicarea lor practică și asigurarea respectării lor de către

¹³ Raportul anual al Grupului operativ pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică (SMET) oferă o actualizare detaliată.

autoritățile naționale, regionale și locale pot afecta modul în care întreprinderile beneficiază de pe urma integrării pieței, contribuind la rezultate inegale în funcționarea pieței unice.

**CASETA 2: AGENDA ANUALĂ 2026 DE ASIGURARE A RESPECTĂRII NORMELOR PRIVIND
PIAȚA UNICĂ**

Comisia urmărește introducerea de acțiuni în justiție adecvate ca piatră de temelie pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică. Pe baza celor mai dăunătoare zece bariere, prima agendă anuală de asigurare a respectării normelor privind piața unică identifică, prin urmare, următoarele domenii prioritare pentru anchete orizontale și acțiuni specifice de asigurare a respectării normelor:

- Întârzierea efectuării plăților în cazul tranzacțiilor dintre întreprinderi și autoritățile publice.
- Obstacole în calea serviciilor de construcție și instalare legate de tranziția verde.

Aceste anchete și, după caz, acțiuni de asigurare a respectării normelor vor acoperi probabil majoritatea sau totalitatea statelor membre și vor include un dialog deschis, precum și proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dacă acest lucru este necesar pentru a elimina bariere clar identificate. Prioritățile în materie de asigurare a respectării normelor nu vor fi stabilite în detrimentul tratamentului aplicat altor obstacole existente sau viitoare în calea liberei circulații a bunurilor și serviciilor. Pentru a spori transparența în ceea ce privește asigurarea respectării normelor, atunci când se decid măsuri specifice de asigurare a respectării legislației, vor fi publicate explicații clare cu privire la obiectivele urmărite, la beneficiile preconizate, precum și la rezultatele obținute.

S-au înregistrat deja progrese semnificative în reducerea sarcinilor administrative. Aceste sarcini afectează întreprinderile și administrațiile și sunt estimate la 150 de miliarde EUR pe an în întreaga UE, obiectivul fiind de a le reduce cu cel puțin 25 % și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri, până la finele acestui mandat. Comisia a propus deja zece pachete omnibus, precum și alte inițiative¹⁴ care, la momentul adoptării lor de către Comisie, se preconizează că vor reduce sarcinile administrative anuale recurente cu aproximativ 15 miliarde EUR, din care 11,9 miliarde EUR din propuneri omnibus și 3,1 miliarde EUR din alte inițiative adoptate în 2025 (ICP 3)¹⁵. În plus, noi inițiative, cum ar fi Regulamentul privind portofelul european pentru întreprinderi, au potențialul de a contribui în mod semnificativ la reducerea globală a costurilor administrative pentru întreprinderi și administrațiile publice, cu minimum 13,5 miliarde EUR. Comisia evaluează în permanență cu atenție și propune mijloace suplimentare de reducere a sarcinilor administrative. Achizițiile publice reprezintă un exemplu în acest sens: cadrul actual este fragmentat, numeroase acte legislative sectoriale creând incertitudine și inconsecvențe în interpretare și aplicare. Simplificarea acestor norme ar ajuta în mare măsură peste 44 000 de autorități publice din UE care achiziționează servicii, lucrări și bunuri, precum și întreprinderile care participă la aceste licitații, în valoare de aproximativ 15 % din PIB (≈ 2,5 mii de miliarde EUR).

Introducerea instrumentelor digitale și a serviciilor publice interoperabile se află încă într-un stadiu incipient și are potențialul de a reduce timpul administrativ și costurile de asigurare a conformității, consolidând în același timp securitatea juridică pentru

¹⁴ Alte inițiative (14) sunt cele care au ca rezultat economii de costuri administrative pentru întreprinderi și administrațiile publice la momentul adoptării lor de către Comisie. Acestea acoperă revizuirii specifice ale acquis-ului UE existent (de exemplu, revizuirea SFDR sau revizuirea specifică a normelor UE privind dispozitivele medicale și diagnosticarea *in vitro*).

¹⁵ Aceste economii au fost estimate utilizând modelul costului standard al UE.

întreprinderi și cetățeni. Regulamentul privind portalul digital unic (PDU)¹⁶ – extins la o gamă din ce în ce mai largă de domenii de politică – stabilește că „Europa ta” este principalul punct de intrare al UE în materie de e-guvernare, oferind cetățenilor și întreprinderilor acces la informații fiabile și multilingve privind drepturile, obligațiile și procedurile administrative din toate statele membre, precum și linkuri către portalurile naționale și principalele proceduri online. Cu toate acestea, punerea în aplicare a PDU rămâne într-un stadiu incipient și inegală de la un stat membru la altul și de la un domeniu de politică la altul, doar 21 % dintre procedurile-cheie fiind integral online în 2024 (ICP 11). Portofelul european pentru întreprinderi, care a fost propus la sfârșitul anului 2025, va permite întreprinderilor să identifice și să facă schimb de date în condiții de siguranță cu guvernele și cu alte întreprinderi din întreaga UE, cu efecte juridice depline și încredere deplină.

Piața unică a UE sporește oportunitățile de creștere ale IMM-urilor, în pofida barierelor persistente. În 2024, un sfert dintre IMM-urile din UE au exportat bunuri sau servicii în alte țări ale UE, în timp ce aproximativ unul din zece IMM-uri a exportat în țări din afara UE¹⁷. Printre principalele bariere cu care se confruntă IMM-urile se numără barierele de reglementare și sarcina administrativă, urmate de provocările legate de finanțare și de competențe. În plus, 73 % dintre IMM-uri raportează că au de suferit de pe urma întârzierilor în efectuarea plăților, ceea ce le împiedică potențialul de creștere și de investiții și le amenință supraviețuirea.

SECȚIUNEA 2 – Eliminarea decalajului în materie de inovare

Europa riscă să își piardă avantajul în cursa pentru inovare. În pofida unor universități de vârf la nivel mondial, a creșterii ratelor de ocupare a forței de muncă și a unei forțe de muncă înalt calificate, cheltuielile cu cercetarea și dezvoltarea și ratele de brevetare din UE stagnează. Start-upurile și întreprinderile în curs de extindere întâmpină dificultăți în a se dezvolta, în timp ce digitalizarea progresează mai lent decât în economiile concurente. Deficitul de forță de muncă și lacunele în materie de competențe în domenii precum IT și tehnologiile curate împiedică inovarea.

ICP 12: Cheltuieli cu cercetarea și dezvoltarea	Totalul cheltuielilor publice și private în cercetare și dezvoltare ca procent din PIB. Țintă = Peste 3 % până în 2030.	2,24 % (2024) 2,26 % (2023)
ICP 13: Cereri de brevete	Cererile de brevete la un milion de locuitori ¹⁸ .	152 (2024) 153 (2023)
ICP 14: Adoptarea tehnologiilor digitale de către întreprinderi	Procentul de întreprinderi europene care folosesc servicii de cloud computing, analiza datelor și/sau inteligența artificială. Țintă = 75 % până în 2030.	Inteligența artificială: 20 % (2025), 13,5 % (2024) Analiza datelor: 39,9 % (2025), 33,2 % (2023) Servicii de cloud computing: 46,7 % (2025), 38,9 % (2023)
ICP 15: Rata de ocupare a forței de muncă	Ponderea persoanelor în vârstă de muncă încadrate în muncă. Țintă = 78 % până în 2030.	75,8 % (2024) 75,3 % (2023)
ICP 16: Deficitul de forță de muncă relevant pentru tranziția verde	Numărul de ocupații care necesită competențe specifice pentru tranziția verde, unde cel puțin cinci state membre au raportat un deficit.	25 (2024) 13 (2023)

¹⁶ Regulamentul (UE) 2018/1724 - RO - EUR-Lex.

¹⁷ Eurobarometru Flash 559 – [Întreprinderi nou-înființate, întreprinderi în curs de extindere și antreprenoriat](#).

¹⁸ Cereri de brevete depuse la Oficiul European de Brevete.

ICP 17: Punctajul PISA	Performanțele tinerilor în vârstă de 15 ani la testele PISA ale OCDE. Punctajele ridicate indică o performanță mai bună.	Matematică: 474 (2022), 492 (2018) Citire: 475 (2022), 488 (2018) Științe: 484 (2022), 488 (2018)
------------------------	--	---

În pofida fundamentelor solide ale peisajului cercetării din UE, investițiile în cercetare și dezvoltare din UE se află încă sub obiectivul de 3 % din PIB. Investițiile totale în cercetare și dezvoltare din UE au ajuns la 2,2 % din PIB în 2024, înregistrând puține progrese în cei zece ani și rămânând sub nivelul din țările comparabile (ICP 12). În pofida unor investiții publice considerabile în cercetare și dezvoltare în UE, investițiile sectorului privat în domeniu sunt sub nivelul din țările comparabile, în special în cercetarea și dezvoltarea corporativă globală¹⁹ și în tehnologia digitală. La rândul lor, rezultatele în materie de inovare, cum ar fi proprietatea intelectuală și activitatea de brevetare, care sunt esențiale pentru succesul comercial și competitivitate, au stagnat și ele în mare măsură în ultimii ani (ICP 13). O analiză mai atentă a întregului spectru tehnologic arată că UE este lider în domeniul invențiilor verzi²⁰ și are rezultate bune în domeniul sănătății, al biotehnologiei și al produselor farmaceutice²¹, deși continuă să aibă rezultate slabe în domeniul digital²².

Chiar și în domeniile în care se fac investiții în cercetare și dezvoltare și se obțin rezultate, înființarea și extinderea întreprinderilor inovatoare rămân o provocare. Întreprinderile inovatoare sunt împiedicate în eforturile lor de a comercializa activitățile de cercetare și se confruntă cu fragmentare în materie de reglementare, cu sarcini administrative împovărătoare și cu dificultăți în ceea ce privește accesul la finanțare, în special la capitalul de risc. Deși sectorul tehnologic european a crescut cu peste 15 000 de noi start-upuri pe an în perioada 2018-2023, acesta a produs doar o cincime din numărul de noi întreprinderi-unicorn create în SUA²³. În plus, cota de piață a UE în ceea ce privește dezvoltarea tehnologiilor digitale rămâne modestă și, prin urmare, UE continuă să se bazeze în mare măsură pe furnizori externi, în special în ceea ce privește tehnologiile digitale. Promovarea tranziției de la laborator la piață este esențială în acest context, la fel ca în cazul Actului legislativ privind biotehnologia²⁴.

Adoptarea tehnologiilor digitale este în creștere, însă într-un ritm prea lent²⁵. Ponderea întreprinderilor din UE care utilizează inteligența artificială, serviciile de cloud computing și analiza datelor a crescut semnificativ în 2025, dar mai lent decât în economiile concurente și este departe de a fi în grafic pentru atingerea obiectivului de adoptare în proporție de 75 % până în 2030 (ICP 14). Întârzierea în adoptarea tehnologiilor digitale este cel mai frapantă în rândul IMM-urilor²⁶. În mod similar, există o fragmentare a pieței telecomunicațiilor din UE care împiedică și mai mult implementarea²⁷. Ca urmare a acestor probleme, câștiguri substanțiale de productivitate rămân nerealizate. Se estimează că atingerea obiectivelor UE în materie de digitalizare ar debloca câștiguri economice echivalente cu 1,8 % din PIB²⁸.

¹⁹ [Tabloul de bord pentru 2025 al investițiilor industriale în cercetare și dezvoltare din Uniunea Europeană.](#)

²⁰ Întreprinderile din UE sunt lideri la nivel mondial în ceea ce privește brevetarea legată de circularitate, industriile energointensive și transportul curat, dar mai puțin în ceea ce privește brevetarea legată de dubla tranziție verde și digitală.

²¹ [EIB Investment Report 2024/2025: Innovation, integration and simplification in Europe, European Investment Bank 2025](#) (Raportul BEI privind investițiile 2024/2025: Inovare, integrare și simplificare în Europa), Banca Europeană de Investiții, 2025, și „[The 2025 EU Industrial R & D Investment Scoreboard](#)” (Tabloul de bord pentru 2025 al investițiilor industriale în cercetare și dezvoltare din Uniunea Europeană).

²² Cu excepția unor domenii precum tehnologiile cuantice și fotonica.

²³ Start-upuri evaluate la 1 miliard EUR. Calculele serviciilor Comisiei Europene bazate pe Dealroom.

²⁴ [Comisia propune noi măsuri de îmbunătățire a sănătății și a sectorului asistenței medicale – Comisia Europeană.](#)

²⁵ Eurostat.

²⁶ Prezentare generală a compoziției indicelui de intensitate digitală al UE pentru perioada 2015-2024.

²⁷ Carte albă – Cum se pot gestiona nevoile Europei în materie de infrastructură digitală? COM(2024) 81 final.

²⁸ Stadiul evoluției deceniului digital – 2025: Continuarea procesului de consolidare a suveranității și a viitorului digital al Uniunii Europene. COM(2025) 290 final.

Ratele de ocupare a forței de muncă sunt în creștere, dar încadrarea în muncă în industria prelucrătoare este în scădere. Rata de ocupare a forței de muncă în UE a atins un nivel record de 75,8 % în 2024²⁹ (ICP 15) și este pe cale să îndeplinească obiectivul principal al UE de 78 % în 2030, dar persistă o disparitate de gen semnificativă. Această performanță este, în mare măsură, în linie cu cea din SUA, dar sub tendințele din Japonia și Regatul Unit³⁰. Cu toate acestea, scăderea competitivității industriei prelucrătoare a UE a condus la o pierdere medie lunară de aproximativ 27 000 de locuri de muncă în industria prelucrătoare în ultimii doi ani³¹.

Deficitul de forță de muncă și lacunele în materie de competențe rămân o provocare, afectând capacitatea Europei de a inova și de a-și extinde economia. Aproape 80 % dintre întreprinderi se referă la acestea ca fiind al doilea obstacol ca mărime în calea investițiilor și a creșterii economice³². Multe dintre locurile de muncă noi generate de tranziția verde vor apărea în sectoare care se confruntă deja cu deficite tot mai mari de forță de muncă³³ (ICP 16). Competențele digitale rămân, de asemenea, o provocare, doar 60 % dintre europeni având competențe digitale de bază³⁴, iar disponibilitatea specialiștilor TIC cu competențe avansate rămâne scăzută³⁵. Europa se confruntă, de asemenea, cu dificultăți în domeniul competențelor de bază³⁶ (ICP 17). Provocările legate de recunoașterea calificărilor între țări și barierele lingvistice împiedică mobilitatea forței de muncă în interiorul UE. Promovarea dezvoltării competențelor, inclusiv prin formare profesională, și atragerea talentelor la nivel mondial sunt esențiale pentru soluționarea deficitului de forță de muncă.

SECȚIUNEA 3 – Decarbonizarea industriei și a investițiilor

Dinamica investițiilor în UE este una slabă, reflectând atât incertitudinea generală cu privire la mediul economic, cât și scăderea competitivității. Investițiile private și producția industrială au scăzut în 2024, deși investițiile publice sunt stabile și oferă o oportunitate de a debloca activitatea sectorului privat printr-o concepție bine aliniată a politicilor. Prețurile ridicate la energie sunt un obstacol în calea competitivității industriale. Electrificarea nu înregistrează progrese. Trecerea la energie curată are loc într-un ritm accelerat, dar nu într-atât încât să determine o scădere a prețurilor energiei electrice în întreaga UE.

ICP 18: Investițiile private	Investițiile private (procent din PIB).	17,6 % (2024) 18,6 % (2023)
ICP 19: Investițiile publice	Investițiile publice (procent din PIB).	3,7 % (2024) 3,6 % (2023)
ICP 20: Investițiile cu capital de risc	Investițiile cu capital de risc (procent din PIB).	0,06 % (2024) 0,06 % (2023)
ICP 21: Investițiile UE în sprijinul tranziției industriale	Volumul cumulativ al investițiilor finanțate de programul InvestEU în sprijinul tranziției industriale.	115,5 miliarde EUR (iunie 2025) 52,7 miliarde EUR (iunie 2024)

²⁹ Eurostat.

³⁰ OCDE, *Labour force participation rate* (Rata de participare la forța de muncă).

³¹ Comisia Europeană, pe baza conturilor naționale anuale ale Eurostat, a datelor statistice pe termen scurt și a altor surse.

³² Sondajul BEI privind investițiile (EIBIS).

³³ O analiză recentă a identificat 24 de ocupații relevante pentru tranziția verde, cu deficite de forță de muncă în mai multe state membre. Printre aceste ocupații se numără instalatorii și montatorii de țevi (20 de state membre), montatorii de izolații termice și acustice, inginerii constructori și mecanicii pentru instalații de climatizare și refrigerare (14), tehnicienii constructori (12) și constructorii de acoperișuri (11). Ocupațiile respective necesită cunoștințe tehnice și abilități practice, care sunt esențiale pentru tranziția verde. A se vedea, de asemenea, rapoartele EURES privind deficitele și excedentele de forță de muncă (edițiile din 2024 și 2025).

³⁴ Eurostat, pe baza sondajului UE privind utilizarea TIC în gospodării și de către persoanele fizice.

³⁵ Eurostat.

³⁶ Baza de date PISA a OCDE.

		2024)
ICP 22: Prețurile energiei electrice pentru consumatorii non-casnici	Prețurile energiei electrice pentru consumatorii non-casnici (tranșa de preț ID a UE, marii utilizatori comerciali) ³⁷ .	0,164 EUR per kWh (2025) 0,163 EUR per kWh (2024)
ICP 23: Electrificare	Energia electrică, ca procent din consumul total (final) de energie. Obiectiv = 32 % în 2030 ³⁸ .	22,9 % (2023) 22,9 % (2022)
ICP 24: Ponderea energiei din surse regenerabile	Producția de energie din surse regenerabile ca pondere din consumul de energie. Țintă = 42,5 % în 2030.	25,2 % (2024) 24,5 % (2023)
ICP 25: Creșterea anuală a producției de energie electrică din surse regenerabile	Capacitatea adăugată anual pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile. Obiectiv = + 100 GW pe an ³⁹ .	+68 GW (2024) +67 GW (2023)

Printre dificultățile cu care s-a confruntat industria în 2024 se numără și o scădere a investițiilor private din UE. Astfel, investițiile private ca procent din PIB au scăzut la 17,6 % din PIB în 2024 și s-au menținut la nivelul celor din SUA, după ce au fost, în linii mari, stabile și mai mari decât cele din SUA în ultimii ani (ICP 18)⁴⁰. Producția industrială din UE a scăzut cu 1,5 % în 2023 și cu încă 2,4 % în 2024. Finanțarea investițiilor întreprinderilor din UE depinde încă prea mult de împrumuturile bancare (această sursă reprezentând peste 51 % din investițiile întreprinderilor în 2024). Investițiile cu capital de risc din UE reprezintă doar 0,06 % din PIB (ICP 20), o zecime din nivelurile din SUA. În prezent, doar 44 % din economiile financiare ale gospodăriilor din UE sunt investite în obligațiuni ale întreprinderilor, acțiuni cotate, fonduri de investiții și alte instrumente similare, un nivel mult mai scăzut decât în alte jurisdicții⁴¹, în pofida unui volum mai mare al economiilor în UE⁴². O creștere a ponderii economiilor gospodăriilor din UE îndreptate către investiții productive în întreprinderi ar consolida piețele de capital și structurile de finanțare a întreprinderilor⁴³. În acest scop și pentru a consolida integrarea pieței de capital, în 2025, Comisia a adoptat, în cadrul strategiei privind uniunea economiilor și a investițiilor⁴⁴, inițiative de politică care vizează, printre altele, securitizarea, alfabetizarea financiară, conturile de economii și de investiții, pensiile suplimentare, integrarea pieței și supravegherea⁴⁵. În următorul cadru financiar multianual, planurile de parteneriat naționale și regionale vor sprijini reformele care promovează, printre altele, uniunea economiilor și a investițiilor și consolidează dezvoltarea opțiunilor de finanțare bazate pe piață.

Investițiile publice rămân pe o poziție stabilă, iar instrumentele UE au mobilizat cu succes investiții pentru transformarea industrială. În 2024, investițiile publice în UE au atins 3,7 % din PIB, confirmând tendința pozitivă observată în ultimii ani (ICP 19), sprijinită și de cadrul financiar multianual, inclusiv de politica de coeziune⁴⁶ și de Mecanismul de redresare și reziliență. În iunie 2025, InvestEU, principalul instrument al UE pentru atragerea de investiții din sectorul public și privat, mobilizase aproape 300 de miliarde EUR (din care 68,7 % din

³⁷ Prețurile energiei electrice exclud aici taxele și impozitele pe care întreprinderile le pot recupera.

³⁸ Acest obiectiv a fost stabilit de Comisie în comunicarea sa intitulată „Pactul pentru o industrie curată”.

³⁹ Acest obiectiv a fost stabilit de Comisie în comunicarea sa intitulată „Pactul pentru o industrie curată”.

⁴⁰ Baza de date AMECO.

⁴¹ A se vedea: „2025 – List of indicators to monitor progress towards the capital markets union objectives” (2025 – Lista indicatorilor pentru monitorizarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor uniunii piețelor de capital), CE, DG FISMA, 5 septembrie 2025.

⁴² A se vedea: „European Financial Stability and integration Review” (Analiza stabilității și integrării financiare europene), CE, DG FISMA 2025.

⁴³ <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2024/html/ecb.sp241122~fb84170883.en.html>.

⁴⁴ [Uniunea europeană a economiilor și investițiilor – Finanțe – Comisia Europeană](#).

⁴⁵ Pe baza estimărilor existente în literatura de specialitate și a ipotezelor de simplificare, pachetul privind integrarea și supravegherea pieței ar putea adăuga el singur între 1,3 și 3,6 mii de miliarde EUR la PIB în următorii 30 de ani. Beneficiile integrării piețelor de capital în UE sunt estimate a fi semnificativ mai mari. A se vedea evaluarea impactului din pachetul privind infrastructura pieței, SWD(2025) 643.

⁴⁶ Politica de coeziune reprezintă aproape 13 % din totalul investițiilor publice în UE în ansamblu și 51 % din investițiile publice în statele membre mai puțin dezvoltate și încurajează investiții private semnificative. [A se vedea Cel de al 9-lea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială](#).

sectorul privat)⁴⁷ în investiții. Peste o treime din această sumă, 115,5 miliarde EUR (ICP 21), sprijină tranziția industrială. În cadrul planului ReArm Europe, se deblochează 800 de miliarde EUR pentru cheltuieli de apărare, cu efecte de propagare considerabile asupra investițiilor și a producției industriale. Începând din 2028, Fondul european pentru competitivitate va ancora investițiile publice la nivelul UE în transformarea industrială a Europei, va mobiliza capital privat la scară largă și va crea o rezervă continuă de la cercetarea finanțată prin programul Orizont Europa la implementarea industrială.

Alinierea investițiilor publice naționale la prioritățile politicii industriale a UE este esențială pentru valorificarea la maximum a sinergiilor și pentru a obține rezultate concrete. În concordanță cu prioritățile politicii industriale a UE, noul cadru privind ajutoarele de stat din cadrul Pactului pentru o industrie curată simplifică procesul de acordare a ajutoarelor pentru a accelera investițiile în sursele regenerabile de energie, decarbonizarea industrială, producția de tehnologii curate și pentru a reduce riscurile investițiilor private. Acest lucru va contribui la alinierea finanțării. În ceea ce privește proiectele importante de interes european comun (PIIEC), 11 dintre ele au fost deja aprobate⁴⁸ (dintre care patru pentru hidrogen și două pentru baterii), iar opt sunt proiecte candidate în faza de proiectare⁴⁹. Noul instrument de coordonare a competitivității⁵⁰ este testat prin intermediul a două proiecte-pilot în curs privind gigafabricile de IA și infrastructura de încărcare pentru camioanele electrice. În următorul cadru financiar multianual, planurile de parteneriat naționale și regionale vor fi în măsură să sprijine PIIEC și să contribuie la consolidarea bazei industriale a Uniunii, în conformitate cu prioritățile UE și cu provocările specifice fiecărei țări.

Prețurile energiei electrice rămân prea ridicate în UE. În primul semestru al anului 2025, prețurile energiei electrice pentru marii utilizatori industriali au fost de 0,16 EUR/KWh (ICP 22), mai mici decât în perioada de vârf din 2023. Cu toate acestea, prețurile energiei electrice pentru întreprinderile din UE rămân foarte ridicate în comparație cu cele de la nivel internațional, fiind de peste două ori mai mari decât în SUA, deoarece prețurile mai mari ale gazelor naturale afectează piețele angro de energie electrică. Industriile energointensive sunt afectate în mod deosebit de prețurile ridicate ale energiei electrice și ale energiei.

Electrificarea a stagnat în ultimii zece ani. Energia electrică acoperă doar 22,9 % din consumul final total de energie al UE (ICP 23)⁵¹. Taxele ridicate pe energia electrică, alături de procedurile îndelungate de autorizare și dezvoltarea insuficientă a rețelelor, au un impact negativ asupra proiectelor de electrificare și asupra electrificării proceselor industriale și a transporturilor.

Trecerea în curs la energia curată înregistrează o accelerare a ritmului, iar UE este, în linii mari, pe cale să își atingă obiectivele climatice. Se preconizează că introducerea surselor de energie curată va reduce în mod semnificativ costurile importurilor de combustibili fosili, îmbunătățind reziliența și competitivitatea industrială a UE pe termen mediu. Emisiile de gaze cu efect de seră au scăzut cu 2,5 % în 2024 comparativ cu 2023 și se situează în prezent la 37,2 %

⁴⁷ InvestEU – Performanță – Comisia Europeană.

⁴⁸ A se vedea https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ipcei/approved-ipceis_en. PIIEC permit o investiție totală de 104,4 miliarde EUR, pe baza unui ajutor de 37,6 miliarde EUR.

⁴⁹ Tehnologiile avansate ale semiconducătorilor, inteligența artificială, materialele avansate circulare pentru tehnologiile curate, continuitatea infrastructurii informatice, tehnologiile nucleare inovatoare, substanțele chimice de origine biologică, materialele de origine biologică, biotehnologiile pentru producția de alimente și furaje. A se vedea [Forumul european comun pentru PIIEC – Politica în domeniul concurenței – Comisia Europeană](#).

⁵⁰ O Busolă pentru competitivitatea UE, COM(2025) 30 final.

⁵¹ Eurostat.

sub nivelurile din 1990, în timp ce puterea economică UE este cu 71 % mai mare decât în 1990. UE este pe cale să își îndeplinească obiectivul pentru 2030 de reducere cu 55 % a emisiilor comparativ cu nivelurile din 1990, dacă toate statele membre pun în aplicare măsurile convenite la nivelul UE și cele stabilite în planurile lor naționale privind energia și clima. Se estimează că trecerea la sursele regenerabile de energie va reduce importurile de combustibili fosili cu 2,8 mii de miliarde EUR în perioada 2031-2050, comparativ cu media din perioada 2011-2020⁵². Producția de energie din surse regenerabile a crescut în mod remarcabil: în 2024, aceasta a reprezentat 25,2 % din consumul total de energie (ICP 24). Creșterea anuală a capacității de producție de energie electrică din surse regenerabile a înregistrat o accelerare a ritmului. În 2024, a fost adăugată o capacitate de producție de energie electrică din surse regenerabile de 68 GW, mai mult decât dublul valorii adăugate în 2020 (ICP 25), însă tot sub obiectivul anual⁵³.

Circularitatea înregistrează progrese lente din cauza normelor divergente de pe piața unică. Astfel cum s-a menționat în secțiunea 1, ponderea materialelor reciclate reintegrate în economie ca proporție din utilizarea globală a materialelor a crescut foarte lent, de la 11,8 % în 2023 la 12,2 % în 2024 (ICP 8). Acest procent este cu mult sub obiectivul UE de 24 % pentru 2030 și nu este suficient pentru a reduce cererea de materii prime primare și dependențele conexe de țările terțe. De exemplu, în prezent, deși aproape 38 % din deșeurile electrice și electronice sunt colectate în UE, mai puțin de 1 % din pământurile rare sunt reciclate⁵⁴. Normele sau sistemele naționale divergente privind deșeurile și materialele reciclate⁵⁵, în combinație cu prețuri mai mici pentru materiile prime virgine, împiedică dezvoltarea piețelor pentru materialele secundare. În plus, materiile prime strategice, cum ar fi deșeurile metalice sau masa neagră, rămân neutilizate. Pentru unele materiale, cum ar fi aluminiul și cuprul, deșeurile prelucrate de calitate superioară sunt exportate pe piețele străine⁵⁶, ceea ce poate submina investițiile în capacitatea internă de rafinare.

SECȚIUNEA 4 – Creșterea securității și reducerea dependențelor

Schimbările profunde din peisajul comercial la nivel mondial expun vulnerabilitățile și dependențele strategice existente în lanțurile de aprovizionare ale Europei. UE ocupă o poziție puternică în comerțul internațional, dar se confruntă cu presiuni tot mai mari, în special în industria prelucrătoare. Acest lucru este alimentat de supracapacitățile țărilor terțe, de cererea internă scăzută din anumite țări terțe și de deprecierea monedelor internaționale importante. Consolidarea lanțurilor de aprovizionare ale UE înregistrează progrese, dar dependențele strategice rămân extrem de ridicate și sunt expuse unui risc tot mai mare de a fi utilizate ca armă.

ICP 26: Comerțul cu restul lumii ca procent din PIB	Gradul de integrare economică a UE în raport cu restul lumii.	13,9 % pentru bunuri (2024) 14,7 % pentru bunuri (2023) 8,1 % pentru servicii (2024) 7,8 % pentru servicii (2023)
ICP 27: Exporturile de bunuri și servicii ca procent din importurile mondiale	Cota de piață a economiei UE.	12,6 % pentru bunuri (2024) 11,9 % pentru bunuri (2023) 25,0 % pentru servicii (2024) 25,4 % pentru servicii (2023)

⁵² A se vedea COM(2025) 484 final. În plus, eficiența energetică poate reduce costurile la importul de combustibili fosili cu aproximativ 25 %.

⁵³ A se vedea, de asemenea: [Assessment of progress towards the Energy Union and Climate Action objectives \(Evaluarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor uniunii energetice și ale acțiunilor climatice\) \(SWD\) – Energie](#).

⁵⁴ Eurostat ([Waste statistics - electrical and electronic equipment - Statistics Explained - Eurostat](#)) (Statistici privind deșeurile – echipamente electrice și electronice – Statistici explicate – Eurostat).

⁵⁵ COM(2025) 500 final.

⁵⁶ COM(2025) 125 final.

ICP 28: Capacitatea internă de producție de tehnologii curate	Ponderea componentelor de tehnologii curate urmărite în Regulamentul privind industria „zero net” care îndeplinesc valoarea de referință pentru producția internă. Țintă = 100 %.	6 din 27 (22 %) de componente tehnologice depășesc rata de referință (2024)
ICP 29: Indicele vulnerabilității externe (EXVI)	Vulnerabilități externe pentru produsele industriale importante din punct de vedere strategic ⁵⁷ . Pe o scară de la 0 la 1, o valoare mai mare înseamnă o vulnerabilitate mai mare.	0,20 (2023) 0,19 (2022)

Este în curs o reconfigurare a fluxurilor comerciale mondiale. În perioada 2021-2024, comerțul UE cu țări din afara acordurilor de liber schimb ale UE a scăzut cu 2,3 puncte procentuale, fiind compensat de aprovizionarea din UE, care a crescut cu 1,3 puncte procentuale, și comerțul cu partenerii UE din cadrul acordurilor de liber schimb, atât apropiați, cât și îndepărtați, care a crescut cu 1 punct procentual⁵⁸. Fluxurile comerciale mondiale prezintă modele similare, cu realocări în funcție de blocurile geopolitice⁵⁹.

După o lungă perioadă de creștere a integrării comerciale cu restul lumii, există acum semnale care indică o încetinire sau chiar o inversare a acestei tendințe. Comerțul cu mărfuri al UE cu restul lumii (media importurilor și a exporturilor ca procent din PIB) continuă să scadă pentru al doilea an consecutiv, situându-se la un nivel de 13,9 % din PIB⁶⁰ în 2024. Deși poate fi atribuită într-o anumită măsură fluctuațiilor prețurilor la energie, scăderea arată, de asemenea, tendința de deteriorare a climatului comercial mondial. Integrarea comercială a UE cu restul lumii în domeniul serviciilor a încetinit și ea dar rămâne pe o traiectorie ascendentă, ajungând la 8,1 % din PIB în 2024⁶¹ (ICP 26).

Ponderea UE în comerțul mondial rămâne stabilă, dar presiunile asupra industriei prelucrătoare se intensifică. Cea mai frapantă schimbare a dinamicii comerțului din ultimii 25 de ani stă în faptul că peisajul centrat anterior pe relațiile UE-SUA a devenit unul tripolar (a se vedea figurile 1 și 2). Exporturile de mărfuri ale UE reprezintă 12,6 % din importurile mondiale, ușor peste nivelurile de acum 10 ani, ceea ce demonstrează o reziliență remarcabilă. Balanța comercială a UE în ceea ce privește bunurile a revenit la valori excedentare, după o scădere cauzată de volatilitatea prețurilor la energie. Cu toate acestea, industria UE este supusă unor presiuni tot mai mari din cauza concurenței globale alimentate de supracapacitățile din anumite țări terțe, în multe cazuri sprijinite prin subvenții de stat⁶², precum și din cauza tarifelor aplicate țărilor terțe. Acest lucru este valabil în special pentru industriile energointensive, în cazul cărora balanța comercială a UE a scăzut constant⁶³. Deprecierea monedelor internaționale importante în ultimul an adaugă o presiune concurențială suplimentară. În ceea ce privește exporturile de servicii, în pofida unei ușoare scăderi în ultimul an, perspectivele sunt mai încurajatoare, în ultimii cinci ani cota de piață a UE crescând la 25 % din comerțul mondial cu servicii (ICP 27). Actul legislativ privind accelerarea activității industriale va crea piețe-lider pentru industria prelucrătoare din Europa, menite să consolideze reziliența UE și să protejeze locurile de muncă

⁵⁷ ICP 29 evaluează vulnerabilitatea combinată la șocuri externe a categoriilor de produse care intră în domeniul de aplicare al Pactului pentru o industrie curată. Printre acestea se numără, în linii mari, semiconductorii, tehnologiile care contribuie la obiectivul zero emisii nete, materiile prime, metalele de bază, substanțele chimice, utilajele și autovehiculele.

⁵⁸ R. Arjona, W. Connell, C. Herghelegiu (2024): „[Supply Chain Tectonics: Empirics on how the EU is plotting its path through global trade fragmentation](#)” (Tectonica lanțului de aprovizionare: date empirice privind modul în care UE își trasează parcursul în contextul fragmentării comerțului global), Comisia Europeană, Single Market Economics Papers.

⁵⁹ Organizația Mondială a Comerțului, Raportul pe 2023 asupra comerțului mondial.

⁶⁰ Eurostat.

⁶¹ Eurostat.

⁶² De exemplu, în domeniul [otelului](#) și al vehiculelor electrice cu baterie.

⁶³ Documente de lucru ale OCDE, [A comprehensive overview of the Energy Intensive Industries ecosystem](#) (O prezentare cuprinzătoare a ecosistemului industriilor energointensive), 2025/09.

de calitate.

Figura 1: Primele 30 de țări care efectuau schimburi comerciale în 2000 și ponderea fluxurilor comerciale de mărfuri între acestea.

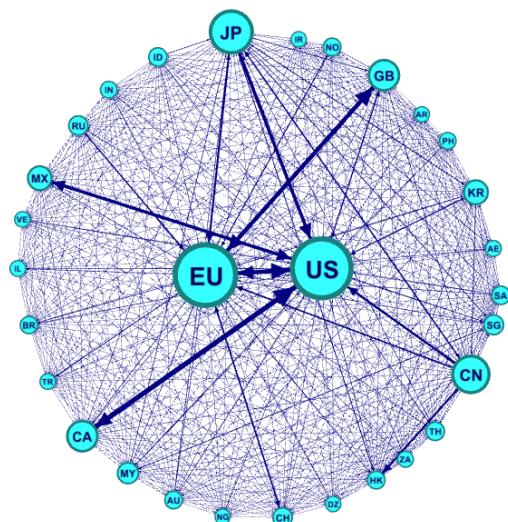
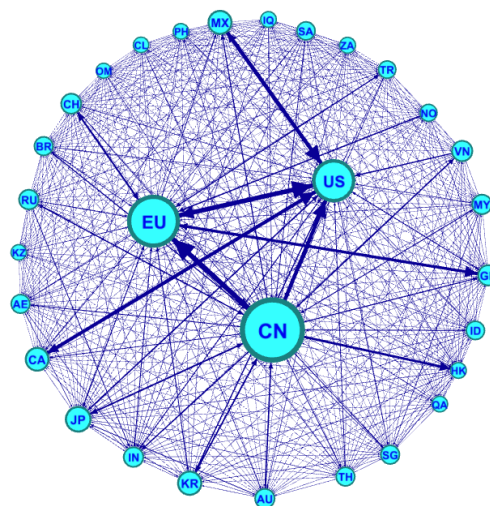

Figura 2: Primele 30 de țări care efectuau schimburi comerciale în 2023 și ponderea fluxurilor comerciale de mărfuri între acestea.

Sursă: Calculele serviciilor Comisiei Europene (echipa economistului-șef din cadrul DG GROW) efectuate prin consultarea bazei de date BACI a CEPII (2023)

Cota Europei din investițiile străine directe (ISD) la nivel mondial a scăzut drastic. UE este un loc primitiv și previzibil pentru investițiile străine și o zonă sigură tradițională pentru ISD, situându-se pe a doua poziție în lume ca mărime a stocurilor. Cu toate acestea, cota UE din fluxurile de ISD la nivel mondial a scăzut brusc la 14 %, de la nivelul maxim de 27 % atins în urmă cu șapte ani, în contextul unei perspective economice mai sumbre și al unei incertitudini economice sporite în ultimii ani⁶⁴. ISD permit, în general, îmbunătățirea competitivității, transferul de tehnologie și crearea de valoare la nivel local. În același timp, au existat exemple notabile de ISD care nu au generat aceste beneficii și care prezintă riscuri pentru securitatea economică a UE.

UE aprofundează parteneriate în întreaga lume pentru a se diversifica și a-și reduce dependențele, atât în ceea ce privește importurile, cât și exporturile. Acest lucru va spori, de asemenea, prosperitatea și reziliența lanțului de aprovizionare. Se lucrează în prezent la încheierea unor acorduri ample de liber schimb și a unor parteneriate specifice în domenii precum materiile prime, care să aducă beneficii atât pentru UE, cât și pentru partenerii săi. În mod similar, ar trebui încheiate acorduri de recunoaștere reciprocă ținând seama de competitivitatea UE, în moduri care să îmbunătățească accesul pe piață și să reducă birocrăția pentru industria europeană, prevenind în același timp apariția unor lacune care să alimenteze concurența neloială la nivel mondial⁶⁵. De asemenea, UE accelerează integrarea economică a

⁶⁴ OCDE, [Fluxurile de ISD](#) și [Stocurile de ISD](#). A se vedea tendințele ISD de-a lungul timpului prin [indicatorii ISD din Tabloul de bord privind piața unică și competitivitatea](#).

⁶⁵ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei: *Priorities for Bilateral/Regional trade related activities in the field of Mutual Recognition Agreements for industrial products and related technical dialogue* (Priorități pentru activitățile legate de comerțul bilateral/regional în domeniul acordurilor de recunoaștere reciprocă a produselor industriale și dialogul tehnic aferent), Bruxelles, 25 august 2004, SEC(2004) 1072.

țărilor implicate în procesul de aderare înainte de aderarea acestora, de exemplu prin inițiative cum ar fi „autostrăzile pieței unice”⁶⁶.

Lanțurile de aprovizionare ale Europei continuă să prezinte dependențe externe semnificative, cu riscuri tot mai mari și dovezi ale utilizării lor ca armă. În ceea ce privește produsele din ecosisteme sensibile în care UE depinde în mare măsură de o singură țară furnizoare, mai mult de jumătate din dependențele UE sunt față de China⁶⁷. Dependența generală a UE de importurile de materii prime, componente și produse industriale importante din punct de vedere strategic rămâne în mare măsură neschimbată, conform indicatorului EXVI⁶⁸ (ICP 29), UE fiind semnificativ mai expusă vulnerabilităților externe decât China, deși mai puțin expusă decât SUA⁶⁹. Restricțiile la export impuse de China au adus în prim-plan aceste dependențe, în special în ceea ce privește materiile prime critice. Dependențele din sectorul spațial și al apărării, precum și cele legate de medicamentele critice necesită o atenție specială⁷⁰.

Principalii parteneri comerciali ai Europei urmăresc tot mai mult măsuri de promovare a rezilienței propriilor lanțuri de aprovizionare. Anexa 3 la prezentul raport oferă o imagine de ansamblu a măsurilor de reziliență adoptate de anumiți actori mondiali. Aceasta arată o tendință globală de a utiliza mai activ politicile industriale și comerciale pentru a consolida reziliența lanțurilor de aprovizionare. Printre acțiuni se numără politicile de achiziții publice și condiționalitățile ISD, cu accent pe sectoarele strategice esențiale și pe accesul intern preferențial.

Eforturile UE de a-și consolida capacitatea de producție pentru produse industriale esențiale încep să dea roade. Au fost selectate primele serii de proiecte strategice în temeiul Regulamentului privind industria „zero net”⁷¹ și al Regulamentului privind materiile prime critice⁷². Analizând produsele care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului privind industria „zero net”, producția UE depășește în prezent valoarea de referință de a acoperi 40 % din consumul UE prin producția internă în șase din cele 27 de domenii tehnologice. Cu toate acestea, pentru marea majoritate a componentelor-cheie monitorizate din tehnologiile pentru baterii, electrolizoare, hidrogen și energie solară, capacitatea de producție a UE continuă să rămână la un nivel semnificativ mai mic față de valoarea de referință⁷³ (ICP 28). Scopul Actului legislativ privind accelerarea activității industriale este de a finaliza aceste măsuri și de a restabili condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile noastre.

Concluzii și calea de urmat

Piața unică este mecanismul pentru amortizarea șocurilor și catalizatorul rezilienței necesare în perioade de incertitudine. Ea este fundamentul prosperității, competitivității și industriei Europei. Eliminarea barierelor rămase în cadrul pieței unice ar putea duce la creșterea

⁶⁶ Autostrăzile pieței unice vor integra comunitățile de afaceri din Balcanii de Vest, Ucraina și Moldova în piața unică a UE prin accelerarea alinierii în materie de reglementare, construirea de alianțe industriale și consolidarea lanțurilor valorice.

⁶⁷ Economist-șef al Comisiei Europene, pe baza datelor Eurostat și a tabelelor FIGARO (2023).

⁶⁸ William Connell García, Victor Ho, [EXternal Vulnerability Index \(EXVI\)](#) [Indicele vulnerabilității externe (EXVI)], Single Market Economics Briefs (Rapoarte privind economia pieței unice).

⁶⁹ China se află în poziția cea mai puțin dependentă, cu un punctaj al indicelui vulnerabilității externe de 0,12, în timp ce UE are un punctaj de 0,20, iar SUA de 0,28 (a se vedea ICP 29).

⁷⁰ [Actul legislativ privind medicamentele critice – Sănătate publică – Comisia Europeană.](#)

⁷¹ [Proiectele strategice derulate în temeiul Regulamentului privind industria „zero net”.](#)

⁷² [Proiectele strategice derulate în temeiul Regulamentului privind materiile prime critice.](#)

⁷³ Comisia Europeană – DG GROW. Pentru mai multe informații cu privire la producția internă de tehnologii esențiale care contribuie la obiectivul zero emisii nete, consultați secțiunea privind [Comerțul mondial și securitatea economică](#) din Tabloul de bord privind piața unică și competitivitatea.

PIB-ului Europei cu mai multe procente.

Cu toate acestea, există în continuare provocări persistente și apar altele noi în contextul tensiunilor geopolitice, exercitând o presiune tot mai mare asupra competitivității Europei.

Barierile în calea pieței unice și fragmentarea acesteia persistă. Sarcinile administrative sunt prea mari. Prețurile la energie rămân constant ridicate și împovărează industria. Antreprenorii inovatori nu au în continuare acces la finanțare la scară largă. Supracapacitățile străine și subvențiile din partea statelor terțe sunt în creștere și înclină condițiile de concurență la nivel mondial în defavoarea Europei, în timp ce dependențele strategice sunt folosite ca armă.

În acest context, este imperios necesar să se marcheze un punct de cotitură și să se valorifice pe deplin potențialul pieței unice. Dacă dorim o Europă puternică, independentă și prosperă, trebuie să ne asumăm un angajament decisiv de a definitiva piața unică și de a pune în aplicare măsurile de politică adoptate de Comisie. Anexa 2 oferă o imagine de ansamblu detaliată care urmărește punerea în aplicare a Busolei pentru competitivitate, a Pactului pentru o industrie curată și a Strategiei privind piața unică. Sunt necesare acțiuni îndrăznețe la nivel național și european pentru definitivarea pieței unice, eliminarea decalajului în materie de inovare, stimularea investițiilor și decarbonizare și consolidarea rezilienței lanțurilor de aprovizionare.

Există în prezent o nouă motivație pentru eliminarea barierelor de pe piața unică, atât la nivel național, cât și la nivel european, precum și pentru reducerea sarcinilor administrative. Strategia privind piața unică a identificat „cele mai dăunătoare zece bariere” drept cele mai importante obstacole pentru întreprinderi, lucrători și cetățeni pe piața unică, ele trebuind să fie abordate ca prioritate absolută. Aceste bariere își au originea atât la nivel european, cât și la nivel național și, prin urmare, necesită acțiuni îndrăznețe la ambele niveluri. Comisia colaborează cu statele membre pentru a înțelege mai bine și a elimina cele mai presante bariere de la nivel național. Prima agendă anuală de asigurare a respectării normelor privind piața unică stabilește prioritățile în materie de asigurare a respectării normelor pentru 2026. La nivel european, viitoarele acte legislative privind produsele, serviciile de construcții și livrările vor îmbunătăți funcționarea pieței unice. Actul legislativ privind achizițiile publice va simplifica și accelera procedurile, asigurând utilizarea optimă a celor 15 % din PIB alocate cheltuielilor pentru achizițiile publice. Comisia a prezentat deja propuneri de simplificare, zece pachete omnibus și inițiative suplimentare care se preconizează că vor reduce sarcinile administrative anuale cu 15 miliarde EUR; în 2026 vor fi întreprinse măsuri suplimentare. În următorul cadru financiar multianual, planurile de parteneriat naționale și regionale vor include reforme relevante pentru a continua procesul de eliminare a barierelor, în special prin îmbunătățirea eficienței și a digitalizării procedurilor publice.

Aceste acțiuni vizând eliminarea barierelor și reducerea fragmentării și a sarcinii administrative trebuie să fie însoțite de un nivel reînnoit de ambiție. Trebuie să definitivăm piața unică în acele sectoare care au fost lăsate deoparte de Jacques Delors în urmă cu 35 de ani și care funcționează în continuare în conformitate cu dispozițiile naționale. Sunt necesare măsurile pentru a stabili norme uniforme pentru un mediu previzibil, la scară largă, atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi, în domeniul telecomunicațiilor, al energiei, al serviciilor, al capitalului, al dreptului societăților comerciale, al cercetării și al inovării. Foaia de parcurs privind piața unică va avea ca obiectiv crearea în acest sens a unui nivel mai ridicat de responsabilitate și angajament politic.

Comisia propune măsuri pentru a elimina decalajul în materie de inovare. Cel de al 28-lea

regim (EU Inc.) va asigura un set unic de norme pentru înființarea, funcționarea și dezvoltarea întreprinderilor în întreaga UE, creând un teren fertil pentru întreprinderile nou-înființate, întreprinderile în curs de extindere și întreprinderile unicorn europene. Actul european pentru inovare va accelera parcursul pieței pentru inovații în toate sectoarele, în timp ce Fondul „Scale-up Europe”, care dispune de mai multe miliarde de euro, va colabora cu investitori privați pentru a sprijini creșterea întreprinderilor. Actul legislativ privind Spațiul european de cercetare va încerca să elimine barierele din calea schimbului de cunoștințe și să promoveze cea de a 5-a libertate. Actul legislativ privind rețelele digitale va reduce fragmentarea pieței unice. Regulamentul privind securitatea cibernetică, Regulamentul privind tehnologiile cuantice și Regulamentul privind dezvoltarea tehnologiilor de tip cloud și a IA vor consolida suveranitatea și securitatea tehnologiilor și infrastructurilor europene. Punerea în aplicare a uniunii competențelor urmărește să dezvolte competențe pentru locuri de muncă de calitate.

Politici industriale specifice pregătesc terenul pentru reindustrializarea Europei. Actul legislativ privind accelerarea activității industriale va stimula securitatea economică și capacitățile industriale în sectoare strategice esențiale. Strategia privind stimularea producției de baterii mobilizează 1,8 miliarde EUR pentru a consolida producția de baterii și industria autovehiculelor în Europa. Pe lângă aceste inițiative, accelerarea dezvoltării energiei curate va deschide calea pentru reducerea costurilor energiei. Punerea în aplicare eficace a recomandărilor și a propunerilor legislative ale Comisiei în cadrul uniunii economiilor și a investițiilor va sprijini întreprinderile din UE în ceea ce privește accesul la capitalul de investiții.

Comisia abordează în mod activ vulnerabilitățile și consolidează reziliența lanțurilor de aprovizionare. Planul de acțiune RESourceEU abordează dependența excesivă a Europei de furnizorii de materii prime critice din țări terțe. De asemenea, acesta accelerează proiectele relevante pentru UE care au potențialul de a reduce dependențele cu până la 50 % până în 2029, mobilizând până la 3 miliarde EUR în 2026 în acest scop. În plus, Comisia va depune eforturi pentru a facilita o aprovizionare constantă cu materii prime critice pentru industriile UE prin mobilizarea rapidă a instrumentelor de care dispune (de exemplu, mecanismul de contracarare a acțiunilor coercitive) în cazurile în care o țară terță restricționează aprovizionarea cu materii prime critice a UE, condiționând accesul la piața unică. UE instituie cadre pentru a se asigura că ISD creează valoare adăugată europeană. Comisia va propune măsuri specifice pentru a asigura disponibilitatea deșeurilor de aluminiu și, dacă este necesar, măsuri suplimentare pentru a asigura disponibilitatea altor deșeuri metalice și a masei negre în vederea consolidării capacităților strategice. Eforturile în vederea înregistrării de progrese în ceea ce privește încheierea de noi acorduri de liber schimb vor diversifica lanțurile de aprovizionare și vor crea noi oportunități pentru întreprinderi.

Pentru a trece cu bine peste dificultățile din prezent, sunt necesare acțiuni prompte, comune și coordonate la nivel european și național. Raportul anual pentru 2026 privind piața unică și competitivitatea va servi drept bază pentru dezbaterile de orientare cu Consiliul, Parlamentul European, statele membre și comunitatea de afaceri.